

ZALG 3. cvičení

Podmínky udělení zápočtu

- <https://github.com/martinnovaak/ZALGcv/blob/main/README.md#podm%C3%ADnky-ud%C4%9Blen%C3%AD-z%C3%A1po%C4%8Dtu>

Binární strom složitost operací

- Metody najdi, vlož a smaž lze implementovat pomocí rekurze nebo iterativně (s využitím pomocných ukazatelů a cyklů)
- Varianty:
 - Bez rekurze: prostorová složitost $T(n) = O(1)$ (paměť pouze pro pomocné ukazatele)
 - S rekurzí: prostorová složitost $T(n) = O(h)$ (h – hloubka rekurze = hloubka větve), výrazně stoupá i časová složitost
- Doporučení: Při implementaci, pokud možno vždy volíme řešení bez rekurze

Vyhledání vrcholu ve stromě

Pomocná proměnná:

`x = root`

[Postup] Dokud není `x == nullptr` opakuj:

a) je-li `x->data = key`, pak je `x` hledaný vrchol a cyklus končí

b) je-li `x->data > key`, pak `x := x->left`

c) je-li `x->data < key`, pak `x := x->right`

[Návrat] return `x` (je-li `x nullptr` znamená to, že daný prvek se ve stromě nenachází)

Vkládání vrcholu s hodnotou `key` do stromu

Pomocná proměnná:

`x := root` - právě zkoumaný prvek

`inserted := false`

[Postup stromem] Opakuji:

1) je-li `x->data = key`, pak se již `key` ve stromě nachází ==> ukonči cyklus

2) je-li `x->data > key`, pak:

2a) Pokud `x->left == nullptr` ==> `x->left = new vrchol` ==> `inserted := true` a ukonči cyklus

2b) Pokud `x->left != nullptr` ==> `x := x->left` ==> jdi na další iteraci (na začátek cyklu)

3) je-li `x->data < key`, pak `x := x->right`

3a) Pokud `x->right == nullptr` ==> `x->right = new vrchol` ==> `inserted := true` a ukonči cyklus

3b) Pokud `x->right != nullptr` ==> `x := x->right` ==> jdi na další iteraci (na začátek cyklu)

[Návrat] return `inserted` (prvek byl úspěšně vložen)

Jednoduchý výpis stromu

- Binární vyhledávací strom je setříděná datová struktura
- Dá se proto použít pro setřídění posloupnosti klíčů
- Naším cílem je vypsát na řádce klíče vzestupně od nejmenšího po největší
- 3 Postupy:
 - 1) Rekurzivní
 - 2) Se zásobníkem
 - 3) Použití parent pointerů

Výpis stromu rekurze

```
[Parametr] branch
```

```
Není-li branch nullptr:
```

```
    Vypiš podstrom branch->left
```

```
    Vypiš vrchol branch
```

```
    Vypiš podstrom branch->right
```

Výpis stromu zásobník

```
z := zásobník
pom := root    - aktuálně navštívený vrchol
[Cyklus] Dokud není pom nullptr a dokud zásobník není prázdný
    [Cyklus 2] Dokud pom není nullptr
        vlož pom do zásobníku
        pom := pom->left
    [Konec cyklu]
    pom := z.top(), z.pop()
    vypiš pom
    pom := pom->right
[Konec cyklu]
```


Výpis bez zásobníku i rekurze

Pokud je strom prázdný ==> konec

vrchol pom = min(root) - do pom ulož nejmenší vrchol ve stromě

[Cyklus] Dokud není pom nullptr

 vypiš pom

 Pokud má pom pravého potomka ==> pom := min(pom->right)

 Jinak:

 father := pom->parent

 [Cyklus] Dokud rodič není nullptr && dokud je pom pravým synem otce

 pom := father;

 father := pom->parent;

 [Konec cyklu]

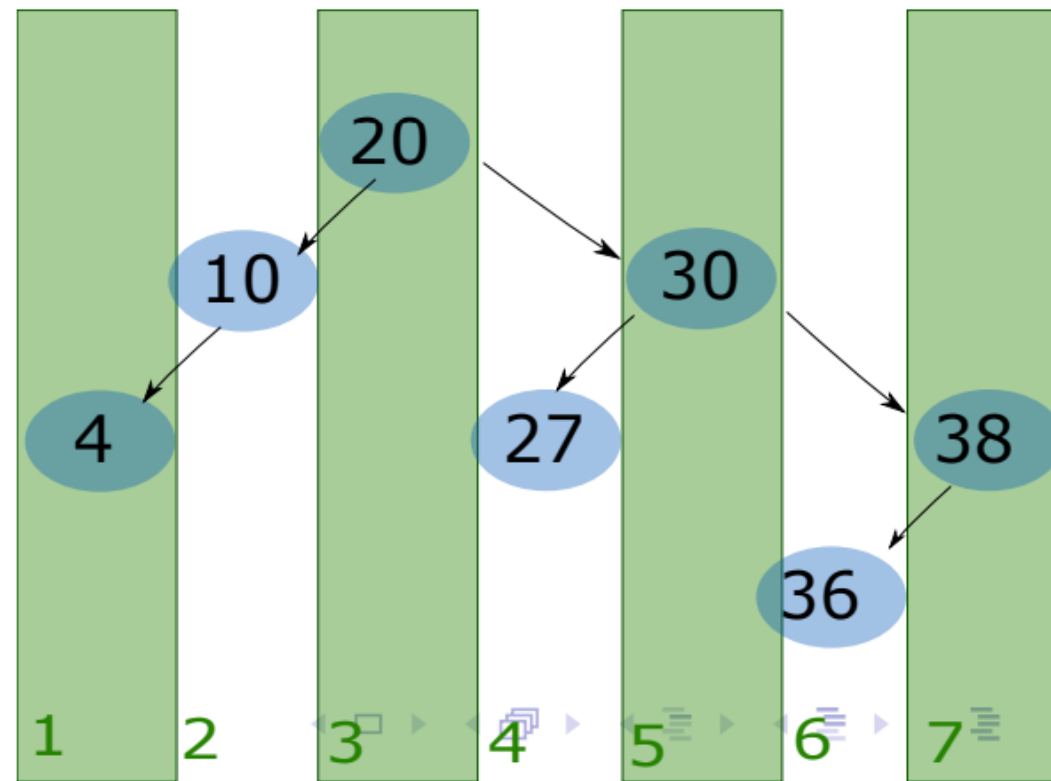
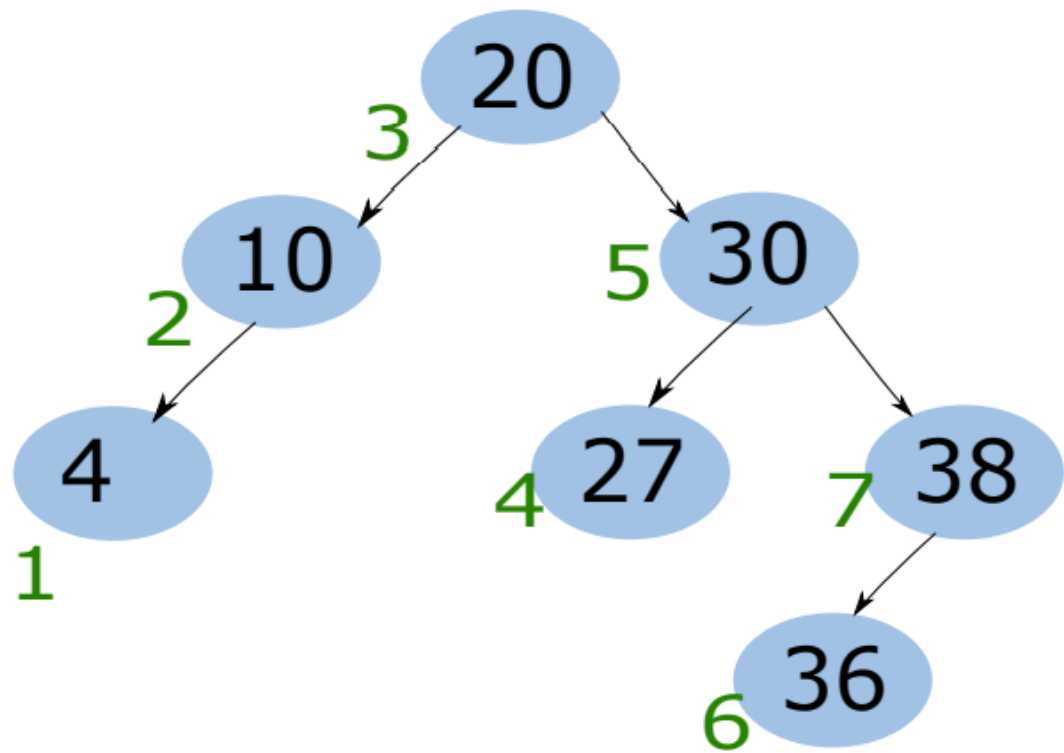
 pom := father;

[Konec cyklu]

Výpis stromu

A) Kompaktní výpis

- Každý vrchol bude vypsán ve svém sloupečku šířky n
- Pro každý vrchol si spočteme pořadí zleva
- i -tý vrchol zleva odsadíme o $n \cdot i$ mezer
- Pořadí vrcholů zleva si musíme předpočítat a uložit jako atribut vrcholu (rozroste se struktura vrcholu)

B) Široký výpis

- Výpis stromu jako by byl dokonalý
- Strom bude symetrický s prázdnými sloupečky pro chybějící vrcholy
- Ve stromě o hloubce h může být až $2^h - 1$ vrcholů

Hloubka stromu

```
x := root
q := queue - fronta obsahující i-tou úroveň
height := 0
Je-li root == nullptr return hloubka := 0

vlož kořen do fronty queue

[Cyklus] Opakuj dokud není queue prázdná
  level_size := queue.size()
  [Cyklus] Pro každý prvek v úrovni h
    pom := q.front() a q.pop()
    vlož potomky pom do queue
  [Konec cyklu]
  height = height + 1
[Konec cyklu]
[Návrat] Vrať hloubku stromu
```

Široký výpis stromu

```
h := hloubka stromu
space := 2^(h-1) - Mezera na řádce i
queue - Fronta obsahující i-tou úroveň

[Cyklus1] Opakuj pro i = 0 do h (i < h)
  level_size := queue.size()
  [Cyklus2] Pro každý prvek v úrovni h
    pom := queue.front a queue.pop()
    vlož potomky pom do queue
    vypiš space-1 mezer
    vypiš pom
    vypiš space mezer
  [Konec cyklu2]
  space = space / 2
  přejdi na další řádek
[Konec cyklu1]
```

STL knihovny s binárními stromy

- `std::set` – setříděný kontejner obsahující množinu jedinečných objektů typu klíč
- `std::map` - setříděný kontejner obsahující dvojice klíč-hodnota

Nevýhody

- Při vkládání klíčů v nevhodném pořadí mohou operace stromu mít asymptotickou složitost $O(n)$ místo chtěných $O(\log n)$
- Jak zajistit operace $O(\log n)$ za každé situace?

Samovyvažovací stromy (Self-balancing trees)

3. Zápočtová úloha – AVL strom

4. Zápočtová úloha – Červeno-černý strom

- Red-Black Tree

Iterátor

- Iterátor je návrhový vzor chování, který umožňuje procházet prvky kolekce, aniž by byla odhalena její základní reprezentace (seznam, zásobník, strom atd.).


```

class iterator
{
    vertex * current;
public:
    explicit iterator(vertex * start) : current(start) {}
    const V& operator*() {return current->data;}
    iterator& operator++() {
        if (current->right != nullptr) {
            current = min( branch: current->right);
        } else {
            vertex * parent = current->parent;
            while (parent != nullptr && current == parent->right) {
                current = parent;
                parent = parent->parent;
            }
            current = parent;
        }
        return *this;
    }
    bool operator!=(const iterator& other) const {
        return current != other.current;
    }
};

```

```

iterator begin() {return iterator( start: min( branch: root));}

```

```

iterator end() {return iterator( start: nullptr);}

```